

Jaarstukken 2015

Veiligheidsregio Groningen

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen
op xx xxxx 2016

Dhr. P. (Peter) den Oudsten

Dhr. L.K. (Bert) Swart

Voorzitter

Penningmeester

Inhoudsopgave

Jaarverslag	3
Voorwoord.....	4
1 Inleiding.....	5
2 Programmaverantwoording.....	6
2.1 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie	6
2.2 Incidentbestrijding, inclusief meldkamerfunctie.....	8
2.3 Risicobeheersing	9
2.4 Operationele ondersteuning	11
2.5 Personeel en organisatieontwikkeling	12
2.6 Bedrijfsvoering	14
2.7 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	16
2.8 Gemeentelijke Kolom	20
2.9 GHOR.....	23
3 Paragrafen.....	26
3.1 Lokale heffingen.....	26
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	26
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	29
3.4 Financiering.....	30
3.5 Bedrijfsvoering	31
3.6 Rechtmatigheid.....	31
3.7 Grondbeleid.....	31
3.8 Verbonden partijen	32
Jaarrekening	33
4 Balans en toelichting	34
5 Overzicht van baten en lasten incl. toelichting.....	39
6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	48
7 Bestemming resultaat.....	49
Bijlagen.....	50
I. Reserves en voorzieningen.....	51
II. Vaste activa.....	52
III. Geldleningen	53
IV. Bijdragen deelnemende gemeenten.....	54
V. Risico's uit paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	55
VI. Wet Normering Topinkomens	58
VII. Rijksbijdragen.....	60
VIII. Single information Single audit	61
IX. Controleverklaring.....	62

Jaarverslag

CONCEPT

Voorwoord

Het gaat goed en nu verder.....

In 2015 hebben de medewerkers van de brandweer, Gemeentelijke Kolom, GHOR en overige crisispartners opnieuw goed gepresteerd voor de inwoners van Groningen. Veiligheidsregio Groningen (VRG) maakt daarbij stevige stappen voorwaarts in de ontwikkeling naar een eigentijds en toekomstbestendig lokaal georiënteerd netwerk van hulpverlening en crisisbeheersing. Zowel in de repressie als in de preventie en preparatie. Het jaarverslag doet daarvan uitgebreid verslag. Een compliment voor onze hulpverleners en hun ondersteuners is wat mij betreft ook meer dan op zijn plaats.

VRG is nu 2 jaar onderweg en het is tijd om een eerste balans op te maken. Op dit moment wordt daarom een evaluatie van het regionaliseringstraject uitgevoerd, zowel bij medewerkers, stakeholders als bij het bestuur. De uitkomsten van deze evaluatie worden in mei 2016 verwacht en zullen een (herijkt) beeld geven over het reorganisatieproces, het functioneren en bekostiging van de nieuwe organisatie.

Bij de reorganisatie is de bestaande situatie (inclusief een reeds gerealiseerde bezuiniging van 2,5 miljoen euro) bij gemeenten overgegaan naar VRG. Daarnaast werd landelijk een efficiencykorting op de BDUR toegepast en moesten ook een aantal nieuwe ontwikkelingen binnen de bestaande begroting worden opgevangen. Met deze financiële situatie als basis is de organisatie van VRG sober neergezet, met een smalle top, beleidsarm en met een kleine overhead. De organisatie wil zoveel mogelijk middelen aan de primaire taakuitvoering besteden en ik zie dat we daarin het afgelopen jaar goed zijn geslaagd.

Ik zie ook dat de omgeving van VRG in toenemende mate complex, dynamisch en onzeker wordt. Ten aanzien van haar maatschappelijke opgave ziet VRG zich daarmee voor tal van nieuwe opkomende uitdagingen gesteld, terwijl bestaande taken (b.v. incident / brandbestrijding) niet afgebouwd kunnen worden.

Vraagstukken als vluchtelingen, aardbevingen, terrorisme en cybersecurity verschijnen ook op de agenda van VRG. Dit terwijl de organisatie van VRG (in de regio Groningen in de kern voornamelijk een brandweerorganisatie met traditionele incidentbestrijders) zich ook nadrukkelijk dient te oriënteren op digitale, technologische, demografische en sociale transformaties in de samenleving, die vertaling behoeven naar veiligheid(sbeleving) van de Groningers. De co-creatie van veiligheid en crisisbenadering tussen overheid (professionals) en burgers zal naar een nieuw evenwicht groeien in het kader van burgerverantwoordelijkheid. Dat laatste gaat niet vanzelf. De burger verwacht hierbij visie en ondersteuning van VRG. Hierbij gaan de kosten voor de baten uit. Dat laatste geldt zeker in het blijven vinden en binden van gemotiveerde en geschikte vrijwilligers ter bestendiging van een kosten-efficiënte uitvoering van onze brandweezorg.

Voor het eerst komen de grenzen in zicht van wat een slanke organisatie als het onze aan extra taken kan opvangen zonder dat de paraatheid hieronder lijdt. Dat vraagt van ons om goed te kijken naar een doelmatige en doeltreffende inzet van mensen en middelen. Maar ook naar de aard en omvang van de maatschappelijke opgave van onze crisisorganisatie(s). We zullen scherpe keuzes moeten blijven maken op basis van de behoefte en de gewenste zelfredzaamheid van Groningers in het licht van de veiligheidsrisico's en -beleving in onze regio. Na de thans gerealiseerde stevige sobere basis is daarom innovatie dringend geboden. In 2016 en 2017 blijven we daarom "de handen uit de mouwen" steken en zullen we iedere euro zowel doelmatig als doeltreffend blijven besteden.

Erik van Zuidam

Directeur Veiligheidsregio Groningen

1 Inleiding

Dit jaarverslag beslaat de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen (hierna: VRG) waarin de organisatie Veiligheidsregio Groningen (brandweezorg en crisisbeheersing), de Gemeentelijke Kolom Groningen (hierna: GKG) en de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (hierna: GHOR) bestuurlijk zijn samengevoegd.

Organisatie veiligheidsregio; brandweezorg en crisisbeheersing

De organisatie van VRG levert goede brandweezorg en zet samen met de partners in crisisbeheersing een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie neer. Dit gebeurt met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers. Brandweezorg wordt op dit moment vanuit veertig brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd¹; 38 kazernes met een vrijwillige bezetting en 2 kazernes met een 24-uurs (beroeps) bezetting. De meldkamerfunctie is ondergebracht in de Meldkamer Noord-Nederland (hierna: MkNN). De taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden in nauwe samenwerking met de regionale partners in crisisbeheersing uitgevoerd. De organisatie is gevormd rond de inhoudelijke taakvelden op het gebied van brandweezorg en crisisbeheersing. Er zijn drie sectoren, namelijk Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Operationele Ondersteuning. Naast deze sectoren zijn er twee ondersteunende diensten, Bedrijfsvoering en de Dienst Personeel en OrganisatieOntwikkeling. De werkzaamheden op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn verspreid over de sectoren en zijn programmatisch met elkaar verbonden in het programma crisisbeheersing.

GHOR

De GHOR maakt bestuurlijk gezien deel uit van VRG. Organisatorisch gezien is de GHOR echter onderdeel van de Gemeentelijke GezondheidsDienst (hierna: GGD). De GHOR staat onder leiding van de directeur Publieke Gezondheid van de GGD. Binnen de GHOR zijn 10 personen werkzaam.

Gemeentelijke Kolom

Sinds 2014 voert de GKG haar taken en financieel beheer zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie in het kader van de regionalisering gemeentelijke processen en taken crisisbeheersing ("koude taken"). De nieuwe organisatie werkt vanuit een netwerkteam. De medewerkers in het netwerkteam zijn in dienst van de gemeenten en worden vanuit die gemeenten gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) de GKG. Binnen de GKG is 7,5 fte werkzaam. In 2015 is gekozen voor VRG als gastorganisatie in plaats van de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Eind 2015 is de GKG verhuisd naar VRG.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de prestaties over 2015 van de 4 programma's (brandweezorg inclusief de meldkamerfunctie, rampbestrijding en crisisbeheersing, GKG en GHOR) opgenomen. Daarbij zijn de ondersteunende processen, bedrijfsvoering en Personeel en Ontwikkeling, ondergebracht bij het programma brandweezorg inclusief meldkamerfunctie. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op o.a. weerstandsvermogen en de reserves.

---

¹ In 2015 wordt de mogelijkheid verkend om d.m.v. intensieve samenwerking met het bedrijfsleven in de Eemshaven een nieuwe brandweerpost op te richten

2 Programmaverantwoording

Het algemeen bestuur van VRG heeft in het programmaplan in de begroting 2015 de opdrachten en de daarop gebaseerde activiteiten vastgesteld die VRG in dat jaar moest uitvoeren. In deze paragraaf wordt voor alle vier in de begroting opgenomen programma's de verantwoording afgelegd over deze opdrachten.

Deze programmaverantwoording geeft conform de financiële verordening antwoord op drie vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we er voor gedaan?
- Wat heeft de uitvoering gekost?

2.1 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie

Programma:	Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie
Portefeuillehouder:	A. van de Nadort
Commandant:	R. Knoop

Wat wilden we bereiken?

VRG staat voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's (hierna: Wvr) en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken. Onze eerste prioriteit ligt bij het uitvoeren van deze taken, waarbij het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de hulpverleners en toezichthouders. Zij moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarin goed ondersteund worden. In 2015 is vanuit de basis verder gewerkt aan een goede brandweezorg waarbij ruimte was voor het realiseren van de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie. Hiertoe zijn vier strategische ontwikkelthema's geformuleerd op basis van de organisatievisie en de ontwikkelingen in de omgeving:

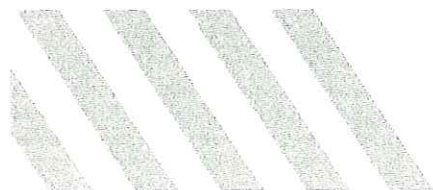
1. contextgericht werken;
2. het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie);
3. aantrekkelijk werkgeverschap;
4. maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren.

Contextgericht werken

Wij kunnen alleen de juiste dingen doen als we in verbinding staan met onze omgeving. Dat doen we door actief naar buiten te treden, onder andere door het voortzetten en aangaan van samenwerking met diverse partners en door gebruik van oude en nieuwe media. Wij hechten veel waarde aan de dialoog met burgers, bedrijven en instellingen en voeren daarom de komende jaren een aantal pilots uit waarin we het gesprek met de bewoners en organisaties in een buurt aan zullen gaan. Daarnaast richten wij ons op actuele maatschappelijke thema's (zoals aardbevingen, brandveiligheid bij ouderen en studenten, etc.) en trends en verzamelen actief gegevens om ons werk nog verder te kunnen verbeteren. Tot slot investeren wij in de jeugd door middel van het stimuleren en faciliteren van de jeugdbrandweer, maar ook door ons te richten op scholen en studenten.

Het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)

Voor ons staat het vak en het vakmanschap centraal. Onze klanten, of dat nou de besturen zijn, bedrijven of burgers, kunnen rechtstreeks zaken doen met onze vakmensen, die weten wat ze doen en op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied. De sector Incidentbestrijding, bestaande uit beroeps en vrijwilligers, vormt een groot deel van onze organisatie. Het op sterkte

houden en vakbekwaam krijgen en houden van deze medewerkers vraagt veel inspanning. Met de uitkomsten van het landelijke project versterking brandweeronderwijs zijn we aan het kijken hoe de noodzakelijke vakbekwaamheid ook in de toekomst gegarandeerd kan worden. Daarnaast onderzoeken wij hoe we de incidentbestrijding nog beter kunnen inrichten en uitvoeren, waar mogelijk met innovatieve middelen. De ontwikkeling van de Landelijke Meldkamer Organisatie (hierna: LMO) en de uitrol van het landelijke project “specialismen op maat” vallen ook onder dit thema.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Wij willen een goede werkgever zijn. Een eerste basis daarvoor is gelegd in de vastgestelde moderne arbeidsvoorwaarden. In 2013 is besloten tot instelling van een landelijke brandweerkamer ten behoeve van rechtspositionele wijzigingen en onderwerpen. Wij streven naar een cultuur van verbinding en vertrouwen, waarbij overlegvormen, medezeggenschap en integriteit belangrijke thema's zijn. Onze vakmensen zijn fit en gezond en werken veilig zodat ze hun belangrijke maatschappelijk taak goed kunnen uitvoeren. Inmiddels voeren wij de keuringen uit volgens de nieuwe landelijke methodiek Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (hierna PPMO). Wij willen ook in de toekomst voldoende gekwalificeerde en gemotiveerde brandweervrijwilligers en –beroeps. Vanwege de belangrijke rol die de ploegchefs daarbij spelen zullen we deze zo goed mogelijk faciliteren. De landelijke visie op vrijwilligheid wordt vertaald naar onze eigen regio en we doen ten aanzien van de beroepsbrandweer onderzoek naar een verbreding van het takenpakket en werkveld in relatie tot de vernieuwing van de organisatie.

(Maatschappelijk) verantwoord bedrijfsvoeren

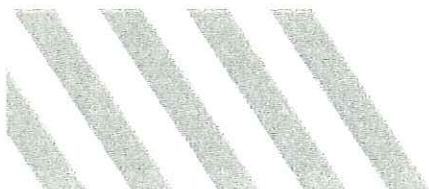
Wij werken vanuit de overtuiging dat we als organisatie een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Vakmanschap gaat voor ons over het verbeteren van de kwaliteit van het werk voor burgers, bedrijven, medewerkers, bestuur en voor de directe omgeving (milieu, bewoners en bedrijven in de buurt). In onze bedrijfsvoering houden wij, bijvoorbeeld in de keuze van leveranciers, rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage. Onderwerpen als groen beleid, goede doelen, open dagen, rondleidingen en (maatschappelijke) stages vallen onder dit thema, evenals sober en doeltreffend organiseren en het actief bestrijden van bureaucratie.

Wat hebben we er voor gedaan?

Binnen het programma brandweezorg inclusief meldkamerfunctie werken we vanuit 3 sectoren en met twee ondersteunende diensten:

- Incidentbestrijding, inclusief meldkamerfunctie;
- Risicobeheersing;
- Operationele ondersteuning;
- Personeel en organisatieontwikkeling;
- Bedrijfsvoering.

Daarnaast wordt binnen dit programma de meldkamerfunctie beschreven. Hieronder is per sector of dienst opgenomen wat er in 2015 is gedaan om onze doelen te bereiken.

2.2 Incidentbestrijding, inclusief meldkamerfunctie

Conform beleidsplan en de strategische koers hebben we gezorgd voor:

- Het leveren van een snelle en adequate brandweezorg aan inwoners, ondernemers en bezoekers in de provincie Groningen.
- Voldoende gemotiveerde en goed gekwalificeerde vrijwilligers en beroepskrachten die toegerust zijn voor de taken.
- Een centrale rol voor de clustercommandanten: het regelen van de dagdagelijkse brandweezorg. Vanuit de rol als portefeuillehouder draagt hij bij aan de ontwikkeling en innovatie van het vakgebied.

De prestaties

Vanuit 40 brandweerposten hebben we de brandweezorg verleend bij 4.231 incidenten binnen VRG. In 7 gevallen ging het om een Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (hierna: GRIP) 1 situatie. In 2015 was opnieuw sprake van een lichte stijging in het aantal Ongevallen Gevaarlijke Stoffen (hierna: OGS). Deze stijging ligt in lijn met de laatste jaren. Helaas waren er in 2015 in de regio Groningen 2 dodelijke slachtoffers bij brand te betreuren. Er was sprake van 14 reddingen bij brand. Vanuit het thema brandveilig leven is de focus gelegd op minder slachtoffers bij brand.

De prestatie van de brandweer wordt vaak uitgedrukt in de opkomsttijd. Met het huidig aantal posten en het landelijke verzorgingsgebied kunnen we de wettelijke opkomsttijden in een aantal gevallen niet realiseren. Wij zoeken naar meer balans in de prestatie door te kijken naar de gehele veiligheidsketen. Dit betekent dat meer wordt geïnvesteerd in risicobeheersing (bijvoorbeeld brandveilig leven en ondernemen) en innovatieve repressie (denk aan landelijk geïnitieerde trajecten als Rembrand, Uitruk op Maat e.d.).

Dankzij nieuwe (registratie)systemen als AG5 krijgen we steeds beter inzicht in de verwerkingstijd, de uitruktijden en de rijtijden die bij elkaar de opkomsttijd van de brandweer bepalen. Maar ook in zaken als leeftijdsopbouw, vakbekwaamheid e.d. krijgen we steeds meer inzicht en nemen we passende maatregelen. Opkomsttijden hebben wel onze continue aandacht: we zijn gestart met de uitwerking van een nieuw regionaal dekkingsplan en te kijken of er verdere optimalisatie mogelijk is binnen de huidige kazernespreiding. Vooruitlopend hierop is het besluit genomen om in het cluster Eemsdelta twee kazernes samen te voegen op een nieuwe plek.

Paraatheid

De paraatheid is een zorg en van een dermate groot belang dat we eind 2015 het project "paraatheidsondersteuners" hebben opgepakt. Het gaat hierbij om middelen (app) en manieren om de vrijwilliger te ondersteunen als het om paraatheid (lees beschikbaarheid) gaat. De praktische uitrol is in januari 2016 gestart.

Cluster jaarplannen

Ieder cluster heeft een jaarplan uitgewerkt waarin op lokaal niveau de dienstverlening en de te behalen resultaten zijn geconcretiseerd. Deze jaarplannen zijn met het lokaal bestuur besproken. Hierdoor is het mogelijk om lokale accenten aan te brengen in de brandweezorg.

Portefeuilles incidentbestrijding

Twee portefeuilles die de brandweezorg direct raken, zijn: "Vrijwilliger 2.0" en "Incidentbestrijding 2.0." Beide thema's zijn van cruciaal belang als het gaat om de continuïteit en kwaliteit van de brandweezorg. Binnen de portefeuille vrijwilligers zijn in 2015 een aantal zaken ontwikkeld om vrijwilligers en werkgevers van vrijwilligers verder te faciliteren. Incidentbestrijding 2.0 heeft veel effecten en gevolgen voor de wijze waarop we de brandweezorg in de toekomst gestalte willen

geven en richt zich in hoofdlijnen op brandbestrijding, hulpverlening, waterongevallen, incidenten met gevaarlijke stoffen en specialistische taken waaronder aardbevingen. We volgen hierin de landelijke koers waarbij we goed kijken waar afwijkingen moeten plaatsvinden om het in de Groninger omgeving passend te maken. Belangrijk onderdeel van dit project is het draagvlak onder de vrijwilligers en beroeps. Het project raakt namelijk de werkwijze van de brandweer en daarmee de wereld en de werkwijze van de vrijwilliger- en de beroepsbrandweer.

Start brandveilig ondernemen (hierna BVO)

Eind 2015 is er een start gemaakt met brandveilig ondernemen. Iets wat we ten aanzien van wonen en brandveiligheid al enige jaren doen wordt nu opgepakt voor de industrie. Veiligheid is een keten waarbij incidentbestrijding als laatste optie kan worden gezien. Het voorkomen van incidenten is echter van een net zo groot belang. De focus ligt in eerste instantie op de Eemshaven en het Chemie Park Delfzijl. Er wordt verbinding gezocht met partners en bedrijven enerzijds en de vrijwilligers van de betrokken posten anderzijds. Uitgangspunt hierbij is dat de aanpak gebiedsgericht en risico gestuurd is. Voorbeelden van aandachtsvelden zijn o.a. het uitwisselen van gegevens en informatie, het oefenen op de bedrijfslocaties, het evalueren van incidenten, controles op voorzieningen en naleven van regels.

2.3 Risicobeheersing

Ten aanzien van risicobeheersing werken we samen met de 23 gemeenten, de provincie en de Omgevingsdienst Groningen en omliggende veiligheidsregio's. Belangrijk bij deze samenwerking is een goede balans tussen het aanbieden van een takenpakket dat dicht ligt bij wat gemeenten gewend zijn van de brandweer. Anderzijds het geven van invulling aan de nieuwe organisatiekoers waarin het begrip risicosturing accent krijgt. Om dit te bereiken is het Handboek Risicobeheersing opgesteld. De sector Risicobeheersing werkt in twee teams; specialistisch advies en Brandveilig Leven en Toezicht.

Specialistisch Advies

Het team Specialistisch Advies wordt ingezet op brandveiligheid, industriële veiligheid, omgevingsveiligheid en evenementenveiligheid. Voor industriële veiligheid verrichten wij ook werkzaamheden voor Veiligheidsregio Fryslân (hierna VRF) en Veiligheidsregio Drenthe (hierna VRD). In 2015 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Binnen het thema Brandveiligheid verzorgen de veiligheidsconsultants de advisering rondom de brandveiligheid van bouwwerken. Deze bouwwerken varieerden van ziekenhuis en een datacentrum voor Google tot winkelcentra. In 2015 zijn er ruim 2.000 adviezen verstrekt op het gebied van brandveiligheid.
- Voor de drie noordelijke veiligheidsregio's zijn vier inspecteurs beschikbaar die zorg dragen voor de inspecties bij ruim 50 zogenoemde BRZO-bedrijven. Het toezicht op deze bedrijven gaat in goede samenwerking met Omgevingsdienst Groningen en de Inspectie SZW (Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Een deel van de capaciteit is het afgelopen jaar ingezet op het thema gaswinning en aardbevingen.
- De, wettelijk verplichte, advisering op het gebied van omgevingsveiligheid wordt op dit moment door één veiligheidsconsultant uitgevoerd. Dat dit beperkt is, is onderkend en in 2016 wordt versterking binnen dit thema verwacht. In 2015 zijn ruim 100 adviezen aan de Groningse gemeenten verstrekt.
- Het adviseren van het bevoegd gezag als het gaat over evenementen is een onderwerp dat in 2015 nadrukkelijk op de agenda heeft gestaan en ook in 2016 op de agenda blijft staan. De veiligheidsconsultants hebben voor ruim 1.000 evenementen geadviseerd. Dit jaar werd vanuit VRG ook werk gemaakt van een integrale multidisciplinaire advisering. In 2016 worden daar de eerste vruchten van geplukt.

- Daarnaast wordt bijgedragen aan multidisciplinaire risicobeheersingsthema's, zoals het Regionaal Risicoprofiel en aardbevingen. Ook wordt een actieve bijdrage geleverd aan landelijke ontwikkelingen zoals het ontwikkelen van kennis en normen voor bijvoorbeeld opslag van gevaarlijke stoffen.

Iedere medewerker heeft een traject doorlopen waarin helder wordt wat de individuele kwaliteiten zijn. Hiermee is VRG voorbereid op de toekomst van de Wet Kwaliteitscriteria. Deze wet zorgt ervoor dat organisaties die zich bewegen op het WABO vlak, aan moeten kunnen tonen dat ze voldoende kwaliteit kunnen leveren.

Brandveilig Leven en Toezicht

Brandveilig Leven en Toezicht werkt grotendeels in de clusters en werkt direct voor en samen met gemeenten. Het team houdt zich bezig met toezicht op de brandveiligheid in gebouwen en de openbare ruimten. Daarnaast wordt invulling gegeven aan het concept "Brandveilig Leven"; bewustwording van inwoners en bedrijven ten aanzien van brandveiligheid en hun eigen rol daarin.

We werken risico-gestuurd. Waar het risico het grootst is, wordt de meeste capaciteit ingezet. Met iedere gemeente is een handhaving uitvoeringsplan afgesproken waarin de toezicht inspanning van de VR wordt beschreven. In vrijwel iedere gemeente zijn de afspraken behaald. In Haren is een behoorlijke inhaalslag gemaakt waar veel capaciteit op in is gezet en in de gemeente Groningen is op het gebied van kamerverhuur extra capaciteit ingehuurd. In het Westerkwartier zijn de prestaties in 2015 achter gebleven (opstartproblemen en ziekte) en in 2016 wordt daarom in dit cluster een inhaalslag gemaakt. In veel clusters is gewerkt aan het opbouwen van een lokaal netwerk dat kan helpen om de brandveiligheid verder te verhogen. Elementen daarin zijn actief naar buiten treden, het aangaan en voortzetten van samenwerking met diverse partners en allianties en in dialoog treden over brandveiligheid met inwoners, bedrijven en instellingen.

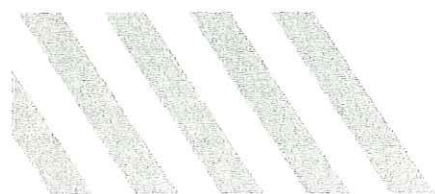
Aanvullend op risicosturing, wordt ook gekeken welk instrument het meest geschikt is voor de doelgroep. Is dit bijvoorbeeld het traditionele toezicht of juist instrumenten vanuit Brandveilig Leven inzetten om de bewustwording te vergroten en het gedrag te beïnvloeden. De instrumenten vanuit Brandveilig leven en toezicht zijn voornamelijk gericht op doelgroepen zoals ouderen (een steeds groter wordende doelgroep), kinderen en op het gebruik van rookmelders. Dit is gedaan bijvoorbeeld door interactieve voorlichting bij ouderen in hun woonomgeving zoals in Oldambt, het Hoge Land en MPV en bij kinderen op school in Gorecht, Westerkwartier en Eemsdelta. Andere instrumenten zoals oefenen in de wijk, waarbij we in gesprek gaan met inwoners, en het opzetten van projecten samen met gemeenten en stichtingen zijn ook bedoeld om mensen bewust te maken en om de rookmelderdichtheid te vergroten. Een mooi voorbeeld van dit laatste is een project in de gemeente Oldambt waarin via de WMO een kleine 5.000 rookmelders zijn verstrekt.

Eind 2015 is een nulmeting uitgevoerd naar de rookmelderdichtheid in de regio Groningen. Het gemiddelde uit deze meting wijkt niet af van het landelijk beeld maar er zijn wel aanmerkelijke verschillen tussen de onderlinge gemeenten.

In samenwerking met het Brandwondencentrum Groningen wordt maandelijks een brandveiligheidsthema onder de aandacht gebracht van de inwoners van de provincie Groningen.

Nog in ontwikkeling

In 2015 heeft de sector er op ingezet om de service richting onze partners op niveau te houden. Daardoor is er weinig tijd en capaciteit beschikbaar geweest om de sector voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen. Dit is te meer noodzakelijk omdat wetgeving gaat veranderen, er

kwaliteitseisen worden gesteld, partner organisaties in ontwikkeling zijn (Omgevingsdienst Groningen) en risico's in de maatschappij verschuiven (ouderen, bevingen). Ook op het gebied van evenementenveiligheid en het brandrisicoprofiel moeten we inzetten op een verdere doorontwikkeling. Om risico's meer aan de voorkant aan te pakken moeten we een methodiek ontwikkelen om risico's inzichtelijk te maken zodat de juiste interventie instrumenten kunnen worden ingezet. Deze ontwikkeling heeft in 2015 te weinig ruimte gekregen, ook vanwege het feit dat de ontwikkeling van business intelligence nog in de kinderschoenen staat.

2.4 Operationele ondersteuning

VRG is expert in fysieke veiligheid en wil dat ook blijven. In een snel veranderende wereld vereist dat aandacht en aanpassingsvermogen, zorgvuldige communicatie en continue "vak ontwikkeling". De sector operationele ondersteuning speelt hierin een sleutelrol. Operationele Ondersteuning bestaat uit de teams, expertise, vakbekwaamheid en communicatie.

Team expertise

Het jaar 2015 heeft voor team Expertise onder meer in het teken gestaan van (de voorbereidingen voor) diverse Europese aanbestedingstrajecten. Zo werden de levering van de Mobiele Commando Unit (hierna: MCU), tankautosputten en mobiele data terminals gegund. Ook het daarop volgende contractmanagement werd door team Expertise verzorgd. In alle gevallen bewerkelijke trajecten, waarbij de gebruikers nauw werden betrokken.

Op het gebied van planvorming zijn verdere stappen gezet in het digitaliseren van de bereikbaarheidskaarten. De verwachting is dat dit intensieve proces in juli 2016 wordt afgerond. Binnen de brandweerspecialismen zijn diverse taken verricht. Zo is de visie waterongevallen beheersing in 2015 tot stand gekomen en vond een analyse plaats van het inspectierapport van het duikongeval in Koedijk. Daarnaast werd gewerkt aan de implementatie van de visie incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (hierna: IBGS). Samen met studenten van de Hanzehogeschool werd een proefversie van een app voor de verkenningseenheden in de regio ontwikkeld.

Op het gebied van veilige arbeidsomstandigheden is de risico-inventarisatie & -evaluatie (hierna: RI&E) uitgevoerd en is het project schoon werken gestart. Team Expertise leverde tevens de projectleider van het landelijk project veiligheidscultuur.

Vanuit het team expertise wordt in belangrijke mate bijgedragen aan het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing door o.a. het opstellen c.q. coördineren van het beleidsplannen, ramp-bestrijdingsplannen, incidentbestrijdingsplannen en bij multidisciplinair informatiemanagement. Inhoudelijk zijn deze onderwerpen bij de verantwoording van het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing benoemd.

Team vakbekwaamheid

In 2015 is een vol mono- en multidisciplinair oefenprogramma doorlopen met activiteiten gericht op de risico's in Groningen. Naast de oefeningen in de clusters waren er ook regionale activiteiten, zoals de manschappenweken, de bevelvoerderstrainingen en trainingen voor Officieren van Dienst (hierna: OvD). Landelijk is het project versterking brandweeronderwijs afgerond en binnen VRG zijn we gestart met de implementatie hiervan. Concreet is het volgende gerealiseerd:

- In de clusters is de basisbrandweezorg en zijn korpspecialismen geoefend volgens de Groninger oefennorm.
- Alle manschappen konden deelnemen aan een oefendag in de regionaal georganiseerde manschappenweken.
- We zijn gestart met de implementatie van een Elektronische Leeromgeving.
- Er hebben ruim 100 medewerkers een repressieve opleiding gevolgd, voor onder meer manschap A of B, bevelvoerder, chauffeur en OvD. Daarnaast zijn opleidingen voor de technische specialismen gevolgd.

- We hebben regionaal samen gewerkt aan realistisch oefenen: van manschappen tot officieren.
- De bestaande samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's is sterker geworden.

Vanuit vakbekwaamheid zijn op multidisciplinair gebied diverse oefeningen en trainingen georganiseerd waaronder een grootschalige multidisciplinaire oefenweek. Deze activiteiten zijn beschreven bij de verantwoording van het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

Team communicatie

Team communicatie heeft in 2015 een transformatie ondergaan en blijft zich ontwikkelen richting een team dat zich bezighoudt met alle facetten van imago & reputatie. Hiervoor zijn een groot aantal vernieuwingen doorgevoerd en werkmethodes aangepast. Ook binnen de piketteams zien we een dergelijke ontwikkeling in dienstverlening en de organisatie hiervan. In het laatste kwartaal van het jaar begint dit duidelijk vruchten af te werpen. We zijn sterker verbonden met de hele organisatie en leveren een grotere bijdrage aan projecten en campagnes. Zo kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan de missie en het uitdragen van de visie. En daarmee beter vertellen wat we doen als VRG.

Het aantal wervingscampagnes is dit jaar flink toegenomen. Mede door het herkenbare format zijn de resultaten sterk verbeterd. Steeds meer mensen willen graag bij ons als vrijwilliger aan de slag.

We maakten steeds meer gebruik van sociale media om in contact te komen met onze doelgroepen. Voor campagnes bleek het een effectief middel. Film nam meer en meer een prominente plek in als communicatiemiddel. Zo maakten we bijvoorbeeld een mooie promotiefilm voor de jeugdbrandweer en maakten we voor het eerst gebruik van Periscope. Ook konden medewerkers een cursus filmen op de iPad volgen. Voor het nieuwe onlineplatform van Brandweer Nederland, brandweer.nl, leverden we de projectleider. Ook de website van Brandweer Groningen wordt hierin meegenomen en wordt in 2016 geheel vernieuwd.

Ook intern hebben we een aantal herkenbare campagnes ontwikkeld rondom thema's als arbeidshygiëne en fit & gezond werken en leven. Met de ludieke campagne "Zal het je worst zijn?" hebben we een grote bijdrage geleverd aan de naamsbekendheid van de organisatie-evaluatie, waarbij ongeveer 500 collega's hun mening hebben laten horen. We hebben een nieuw personeelsmagazine geïntroduceerd, GRIP, vol verhalen van mensen binnen en buiten onze organisatie en we maakten we een online publieksversie van ons eerste jaarverslag. De Risicowijzer is uitgebreid uit met het thema aardbevingen en deze campagne is succesvol voortgezet.

De organisatie rondom incident- en crisiscommunicatie is in 2015 flink doorontwikkeld. Zo zijn we in 2015 gestart met een operationele unit communicatie die 24/7 het initiatief neemt in de incident- en crisiscommunicatie. Dit kernteam crisiscommunicatie legt in de eerste, belangrijke uren van een incident de verbinding met publiek en media, terwijl ondertussen de taakorganisatie communicatie vanuit bevolkingszorg verder (aanvullend) kan worden ingericht onder leiding van het Hoofd Taakorganisatie Communicatie (hierna: HTO). De werkwijze met de operationele unit communicatie is voor het eerst geoefend tijdens de systeemtest in november en heeft daar haar nut al bewezen. Met de operationele unit is het onderscheid in ons team tussen "warme" en "koude" communicatie verder vervaagd en zijn we dus als het ware continu "warm".

2.5 Personeel en organisatieontwikkeling

De Dienst Personeel en OrganisatieOntwikkeling (hierna: DPOO) ondersteunt en adviseert leidinggevend en medewerkers op alle niveaus bij het realiseren van de gewenste

organisatiestructuur en organisatiecultuur en de daarbij horende kwalitatieve en kwantitatieve bezetting. Hiermee draagt DPOO bij aan het realiseren van de organisatiedoelen en de doelen die medewerkers zich hebben gesteld. De dienst is gesitueerd in Groningen. Personeelsadviseurs werken ook fysiek in de clusters.

Een groot deel van de taken van DPOO bestaat uit het reguliere personeelswerk. Terwijl in 2014 de nadruk lag op het inrichten van de nieuwe organisatie lag in 2015 de nadruk op de doorontwikkeling en de uitvoering. De implementatie van PPMO is hiervan een voorbeeld. In 2015 zijn alle medewerkers in staat gesteld de fysieke test te doen. Daarnaast zijn alle noodzakelijke keuringen uitgevoerd. Andere voorbeelden zijn het verder op orde brengen van de personeelsadministratie (waaronder digitalisering van de personeelsdossiers), implementatie van het opleidings- en leiderschapsbeleid, de uitvoering van de RI&E, de training jaargesprek voor medewerkers en het vormgeven van de samenwerking met de nieuwe OR.

Daarnaast was DPOO in 2015 druk met het ontwikkelen van nieuw beleid, zoals het arbobeleid, de digitalisering van personeelsprocessen (project Digi-p), de voorbereiding van de komst van de GKG (die nu vanaf de Sontweg werkt) en het voorbereiden op nieuwe wet- en regelgeving (o.a. participatiewet en hoofdstuk 3 CAR UWO). Ook ondersteunt DPOO diverse portefeuillehouders. In 2015 ging met name veel aandacht naar de portefeuilles Beroeps 2.0 (het ontwikkelen van een nieuw functiehuis en een nieuw rooster voor de beroepsbrandweer van cluster Stad), Fit, gezond en veilig (waaronder de introductie van de fitpas en het project Schoon Werken gericht op arbeidshygiëne) en de portefeuille Kwaliteit (uitvoering van de organisatie-evaluatie).

De digitalisering van werkprocessen en de ontwikkeling van managementinformatie heeft in 2015 nog onvoldoende aandacht gekregen en zal in 2016 verder worden opgepakt.

Ontwikkeling personeel (vrijwilligers/beroeps/dagdienst)

In 2015 is het aantal vrijwilligers toegenomen van 689 vrijwilligers naar 719 vrijwilligers. Hiermee zitten we iets boven het niveau bij de start van VRG (706 vrijwilligers). We hebben 68 nieuwe vrijwilligers. In 2015 zijn er regio brede initiatieven gestart om vrijwilligers te werven en we zien dat er grote stappen zijn gemaakt in de verschillende clusters om het vrijwilligersbestand weer op sterkte te krijgen. Er is sprake van een normaal verloop (ca. 7%) zoals we dat ook in de jaren voor de reorganisatie zagen. Mobiliteit clustercommandanten

In 2015 was sprake van een aantal wijzigingen op de leidinggevendeposities. Deze waren grotendeels het gevolg van afspraken die bij de regionalisering al zijn gemaakt. Hiermee heeft nieuw talent vanuit de organisatie een kans gekregen om al dan niet tijdelijk door te stromen.

Binnen één cluster is sprake van tijdelijke vervanging vanuit de VRD.

Voor de clusters Oldambt en Gorecht zal medio 2016 een wervingstraject worden gestart.

In 2015 hebben vijf mensen een werkervarings- of reïntegratie-plek gehad bij VRG.

Verbinding met omgeving

DPOO werkt voor de hele organisatie en zoekt dan ook voortdurend afstemming met betrokken collega's (de interne klanten). Daarnaast zoekt DPOO ook verbinding met andere organisaties, waaronder andere veiligheidsregio's en organisaties binnen onze regio. Met onderstaande organisaties en netwerken is DPOO verbonden:

- Instituut Fysieke Veiligheid en Academie voor Leiderschap Veiligheidsregio's: DPOO neemt actief deel aan landelijke overleggen.
- VNG, specifiek brandweerkamer: DPOO neemt deel aan het ambtelijk vooroverleg
- Noorderlink: VRG is onderdeel van Noorderlink en het hoofd DPOO maakt deel uit het algemeen bestuur van Noorderlink.
- Stadspartners (Stadspartners is een partnership van grote(re) werkgevers en instellingen in Groningen en omgeving en vormt een belangrijke schakel tussen arbeid en ondernemers)

- GOA Publiek (een stichting die, ten behoeve van werkgevers, leren op de werkplek organiseert).

2.6 Bedrijfsvoering

De dienst bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van financiën, facilitaire zaken, informatiemanagement en inkoop. In het afgelopen jaar is de basis verder op orde gebracht. Waar vorig jaar de nadruk heeft gelegen op de adequate inrichting van de meest fundamentele processen om de primaire taken te ondersteunen, hebben we dit jaar de overige bedrijfsvoeringprocessen verder gestroomlijnd.

Vanuit financiën & control zijn we gestart met financieel risicomanagement en het ontwikkelen van een systematiek voor het beoordelen van het weerstandsvermogen. Verder hebben we gestuurd op een efficiënter inkoopproces met bijbehorend betaalproces om de betaaltermijnen te kunnen bekorten. Een meerjaren investeringsbegroting en een financiële benchmark zijn in 2015 nog niet ontwikkeld en zullen het komende jaar aandacht krijgen.

In 2015 is een grote organisatie evaluatie gestart met medewerkers, bestuur en samenwerkingspartners die nader inzicht moet geven in waar de organisatie nu staat ten opzichte van haar visie en strategische doelen.

De ontwikkelingen binnen het vakgebied van Informatiemanagement en ICT gaan erg snel. We zien daarbij de trend dat informatie en de devices die informatie bevatten steeds zwaarder worden benut en steeds meer een onderdeel worden van onze primaire processen. Deze informatie moet beschikbaar zijn, eenvoudig vindbaar zijn, actueel zijn maar tevens goed worden afgeschermd voor onbevoegden. Binnen deze doorzettende ontwikkeling hebben we ons in 2015 onder andere beziggehouden met digitalisering van processen en zaakgericht werken, informatieveiligheid, de introductie van diverse apps, digitaal vergaderen, business intelligence, vernieuwing van voertuigcomputers en de COPI-bak en diverse nieuwe releases van onze belangrijkste applicaties. Binnen facilitaire zaken is nader invulling gegeven aan contractbeheer en contractmanagement. De eerste grote aanbestedingstrajecten zijn succesvol afgerond. We zijn gestart met de discussie over de richting waarin de technische dienst zich naar de toekomst moet ontwikkelen. Dit om op een effectieve en efficiënte manier invulling te geven aan nieuwe en bestaande taken. Daarnaast hebben we de besluitvorming omtrent de overname van de huisvesting voorbereid.

Maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren blijft een belangrijk thema voor onze organisatie. We houden in de keuze van leveranciers rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage. Vooruitlopend op de overname van de huisvesting hebben we bij de nieuwbouw van de kazerne in Bierum energiebesparende maatregelen door laten voeren. Dit past in ons streven zo energieneutraal mogelijk te (ver)bouwen.

Meldkamer

De alarmcentrale brandweer maakt vanaf eind 2011 deel uit van de MkNN. De alarmcentrale blijft een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van VRG, maar wordt in samenhang met de VRF en VRD vormgegeven. De kosten voor de huisvesting, ICT en de operationele leiding en staf van de MkNN worden volgens een verdeelsleutel doorberekend aan VRG. Daarnaast brengt de VRD kosten in rekening in verband met het werkgeverschap van de centralisten. Ook in 2015 zijn alle werkzaamheden rondom het aannemen en verwerken van meldingen en het alarmeren en ondersteunen van de hulpdiensten uitgevoerd door de MkNN. De MkNN heeft tevens haar rol in de registratie en verwerkingen van incidentgegevens en uitrukken vervuld. Er is een transitieakkoord gesloten om te komen tot één LMO. Daarbij wordt het aantal meldkamers terug gebracht naar maximaal tien en rechtstreeks onder aansturing gebracht van de minister van Veiligheid en Justitie. De MkNN blijft bestaan als één van de tien landelijke meldkamers. Zeer recent is een onderzoek uitgevoerd naar het LMO traject en is besloten tot een heroriëntatie waarbij eerst wordt ingezet op

samenvoeging van de meldkamers. Het merendeel van de meldkamers moet het samenvoegingstraject, dat wij in Noord Nederland al hebben afgerond, nog doorlopen. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de heroriëntatie exact voor VRG gaat betekenen.

Wat heeft de uitvoering gekost?

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten binnen het programma brandweer inclusief meldkamerfunctie opgenomen:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	37.626	37.626	37.715	89
Lasten	37.626	37.626	37.624	2
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	91	91
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	371	371
Reserve mutaties	-	-	371	371
Resultaat na reserve mutaties	-	-	462	462

Het financiële resultaat van 462 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening

2.7 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

Programma:	Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
Portefeuillehouder:	Pieter Smit
Directeur:	Erik van Zuidam

De multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing maken deel uit van VRG. Deze taken zijn -als programma - binnen de gehele organisatie van VRG belegd. Daarnaast heeft VRG een regie- en platformfunctie voor de multidisciplinaire samenwerking tussen verschillende partners waarmee ten tijde van crises kan of moet worden samengewerkt.

Wat wilden we bereiken?

- Samen met onze partners zorgen voor een adequate voorbereiding op multidisciplinaire inzet tijdens rampen en crises.
- Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, zoals beschreven in de WvR en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken.

Wat hebben we er voor gedaan?

In het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing hebben we vanuit de organisatie VGR o.a. gewerkt aan de volgende dossiers:

Beleidsontwikkeling

We hebben een actueel Regionaal Risicoprofiel en een nieuw beleidsplan Veiligheidsregio 2016-2016 ontwikkeld. Hierin zijn prioritaire thema's en beleidskeuzes benoemd. Deze plannen zijn door het bestuur in concept vastgesteld en ter consultatie voorgelegd aan de 23 gemeenten en wettelijk voorgeschreven partners. Daarnaast is het Beleidsplan Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen ontwikkeld. Dit plan is in december 2015 bestuurlijk vastgesteld.

Organisatie Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO)

We hebben oefeningen georganiseerd voor het Commando Plaats Incident (hierna: CoPI), het Regionaal Operationeel Team (hierna: ROT), het Regionaal Beleidsteam (hierna: RBT) en voor alle 23 Gemeentelijke BeleidsTeams (hierna: GBT). Daarnaast werden trainingen verzorgd voor de sectie informatie in het ROT en werden 2 themacolleges en 4 basismodules Crisisbeheersing georganiseerd. In oktober 2015 werd een week georganiseerd met grootschalige multidisciplinaire inzet oefeningen in het militaire oefendorp in de Marnewaard. Ook de systeemtest was aan deze oefenweek gekoppeld. Dit jaar werd de hoofdstructuur van de crisisorganisatie getest in een scenario met een dreigende overstrooming in de gemeente De Marne. Voor het eerst was ook de (landelijke) media uitgenodigd om deel te nemen. Hierdoor werd het nog meer een realistische oefening in crisiscommunicatie en konden geïnteresseerden via sociale media de oefening live volgen.

Evaluëren en leren

In 2015 hebben zich 7 incidenten voorgedaan die leidden tot opschaling naar GRIP 1. Op basis van de evaluaties van deze incidenten zijn aanbevelingen en actiepunten geformuleerd ter versterking van de crisisorganisatie. Ook zijn van alle multidisciplinaire opleidingsactiviteiten evaluatieverslagen gemaakt, waarvan de aanbevelingen zijn geborgd in het kwaliteitssysteem van VRG.

Ontwikkeling en actualisatie Rampbestrijding- en Incidentbestrijdingplannen

In 2015 zijn verschillende rampbestrijdingsplannen geactualiseerd. Het rampbestrijdingsplan Chemie Park Delfzijl werd volledig herzien. Samen met de partners in crisisbeheersing en de VRF en VRD is het incidentbestrijdingsplan stroomuitval ontwikkeld.

Mobiele Commando Unit

VRG en VRF hebben in een gezamenlijk project, de opvolger van de huidige commando haakarmbak ontwikkeld en aanbesteed. Deze nieuwe Mobiele Commando Unit (MCU) zal medio 2016 in gebruik worden genomen.

Informatiemanagement

Ter ondersteuning van informatie-uitwisseling voor de operationele crisisorganisatie is de noordelijke multidisciplinaire veiligheidsbriefing ontwikkeld. Hiermee wordt relevante informatie, o.a. met betrekking tot evenementen, weersverwachting, en bereikbaarheidsgegevens van partners op een overzichtelijke manier aangeboden. Het doel: een crisisorganisatie die zich bewust is van de actuele risico's in de regio en dus optimaal is voorbereid op mogelijke incidenten. Daarnaast is de regionale multidisciplinaire werkgroep informatiemanagement opgestart. In deze werkgroep werken vertegenwoordigers van de crisispartners samen om het proces informatiemanagement verder te ontwikkelen.

Relatie met vitale partners

In 2015 hebben wij naast het contact dat wij regulier onderhouden met vertegenwoordigers van de vitale infrastructuur, een thema- en netwerkbijeenkomst georganiseerd waar deelnemers elkaar hebben geïnformeerd over hun voorbereiding op rampen en crises. Ook is VRG vertegenwoordigd in het landelijke project Continuïteit van de Samenleving. In dit project werken veiligheidsregio's en vertegenwoordigers van de vitale infrastructuur samen aan versterken van samenwerking en uitwisseling van kennis en informatie.

Programma Aardbevingen

Het programma Aardbevingen richt zich op alle organisatieonderdelen en op het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing van VRG als netwerkorganisatie. Daarnaast wordt vanuit het programma een platformfunctie gefaciliteerd en gecoördineerd voor provincie, gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio ten behoeve van de bestuurlijke en juridische coördinatie met betrekking tot de gaswinning.

Wat wilden we bereiken?

- Aansluiten bij bestuurlijke- en maatschappelijke netwerken, kennis- en onderwijsinstellingen.
- Samen met partners en stakeholders zorgen voor een adequate voorbereiding op multidisciplinaire inzet na een zware aardbeving.
- Uitvoering geven aan wettelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van advisering over de risico's gepaard gaande met aardbevingen en risicocommunicatie.

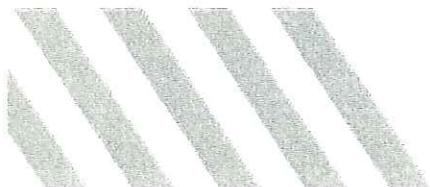
Wat hebben we er voor gedaan?

Het programma Aardbevingen heeft met focus gewerkt aan de volgende dossiers:

Risicobeheersing

Beroepsprocedure Raad van State

Op grond van de WvR heeft VRG zelfstandige taken en bevoegdheden opgedragen gekregen op het gebied van brandweerzorg, rampen en crisis, waaronder 'het beperken en bestrijden van gevaar voor

mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand'. Op basis hiervan heeft VRG een zelfstandig bestaand en uniek belang om deze, in navolging op de ingediende zienswijze, in een beroepsprocedure tegen het besluit van de minister in te brengen. Het algemeen bestuur VRG heeft op 20 februari 2015 in haar vergadering het besluit genomen tot het instellen van een beroepsprocedure bij de afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State.

Platform gaswinning

Ter voorbereiding op de beroepsprocedure heeft VRG een platform ingericht waarbij zij in samenwerking met provincie, vertegenwoordigers namens de gemeenten en beide waterschappen de inhoudelijke voorbereiding faciliteert en coördineert.

Het platform is voortgezet ten behoeve van bestuurlijke en juridische coördinatie op vraagstukken die de gaswinning aangaan.

Huisvesting

In het kader van continuïteit van hulpverlening bij een groot incident is een inspectieprogramma gestart op de aardbeving bestendigheid van de operationele huisvesting van VRG. In 2015 is 1 kazerne bouwkundig aangepakt.

Risicocommunicatie

Lesprogramma basisonderwijs

VRG geeft samen met partners en scholen invulling aan de behoefte van scholen om een lesprogramma rondom het thema aardbevingen te ontwikkelen. In het kader van risicocommunicatie heeft VRG niet alleen de regie- en eigenaarsrol op zich genomen, maar ook vanuit het oogpunt van onafhankelijkheid de financiële consequenties voor haar rekening genomen. Onderdelen van het lesprogramma zijn in de pilotfase van 2015 ontwikkeld. Vanuit andere doelgroepen waaronder senioren is ook de behoefte geuit om qua risicocommunicatie, informatieverstrekking en handelingsperspectieven programma's te ontwikkelen en deze uit te rollen.

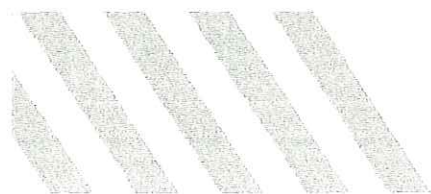
Crisisbeheersing

Incidentbestrijdingsplan

VRG is voorbereid op het inrichten van een crisisorganisatie bij calamiteiten zoals zij dat ook bij andere risicotypen heeft voorbereid. Het risico aardbevingen brengt een aantal specifieke aandachtspunten met zich mee. Dat heeft geleid tot het besluit in 2014 van het algemeen bestuur tot het opstellen van een multidisciplinair IncidentBestrijdingsPlan (hierna: IBP). Hiermee wordt beoogd aan de hand van een zwaar realistisch scenario de samenwerking tussen crisispartners te beschrijven bij een aardbeving met ernstige gevolgen. In 2015 is het Incidentbestrijdingsplan met in samenwerking met crisispartners, vitale expertpartners en relevante stakeholders herzien aan de hand van de meest actuele kennis en inzichten. Het actualiseren van het IBP vraagt continue duiding van nieuwe informatie en inzichten ten aanzien van de dreigings- en risicofactoren die de multidisciplinaire crisisbeheersing kunnen beïnvloeden. Evaluaties van oefeningen die met het scenario aardbevingen hebben plaatsgevonden worden meegenomen in de herziening van het IBP.

Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO)

Op alle niveaus van de crisisorganisatie is met het scenario aardbevingen geoefend. Een uitgebreide oefening op operationeel uitvoerend niveau vond plaats in het najaar van 2015 in het oefendorp van de Marnewaard.

Wat heeft de uitvoering gekost?

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten binnen het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing opgenomen:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	1.327	1.327	1.229	-98
Lasten	1.327	1.327	1.148	179
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	81	81
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	81	81

Het financiële resultaat van 81 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.8 Gemeentelijke Kolom

Programma:	Gemeentelijke Kolom
Portefeuillehouder:	L. Kompier
Directeur:	F. Wiertz

De GKG is het organisatieonderdeel van VRG dat zowel in de voorbereiding als in de uitvoering regionaal is belast met de zorg voor de gemeentelijke- of bevolkingszorgprocessen van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

De GKG organiseert als volwaardige crisispartner vanuit de visie op eigentijdse bevolkingszorg de voorbereiding op de Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. De GKG werkt vanuit één loket en is daarmee een efficiënte, effectieve en doelmatige organisatie voor 23 gemeenten.

De afgelopen jaren hebben vooral in het teken gestaan van de regionalisering die moet leiden tot professionaliteit en kwaliteitsverbetering.

De GKG valt onder de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van VRG met een portefeuillehouder GKG. De GKG wordt gevormd door het Netwerkteam en het Team Bevolkingszorg en staat onder leiding van de Directie GKG, bestaande uit twee directeuren.

Het Netwerkteam, in 2015 gehuisvest bij de gastorganisatie gemeente Hoogezand-Sappemeer, is belast met zowel de regionale als lokale voorbereiding op en organisatie van bevolkingszorgprocessen (communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning). Dit Netwerkteam draagt zorg voor de advisering, planvorming, beheer, opleiding, training en oefening.

Het regionale Team Bevolkingszorg geeft tijdens een ramp of crisis uitvoering aan de bevolkingszorgprocessen. Het team bestaat uit ongeveer 300 regionaal inzetbare medewerkers van de 23 Groninger gemeenten en is op het gebied van communicatie aangevuld met medewerkers van de samenwerkende crisispartners. Naast het regionale team heeft iedere gemeente ook lokaal nog een klein team van medewerkers die voornamelijk een lokale ondersteunende rol hebben voor het GBT in hun gemeente.

Wat wilden we bereiken?

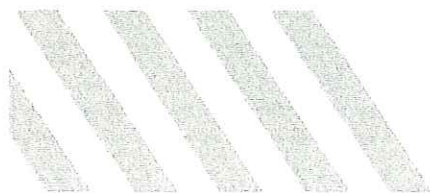
- Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, OTO, advisering, evaluatie en de organisatie van het Team Bevolkingszorg.
- Een adequaat en effectief regionaal Team Bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die binnen VRG snel kunnen worden ingezet om de kwaliteit en flexibiliteit te leveren voor gemeenten.

Wat hebben we er voor gedaan?

Organisatie Team Bevolkingszorg

Het Team Bevolkingszorg is grotendeels op sterkte en opgeleid. Mede op basis ervaringen bij inzetten bij incidenten als ook de systeemtest kan gesteld worden dat in 2015 opnieuw een flinke stappen vooruit zijn gezet. Het vinden en behouden van voldoende en goede medewerkers, binnen het team bevolkingszorg o.a. op het vlak van communicatie is een punt van aandacht. Daarnaast zijn stappen gezet in de samenwerking in 3Noord-verband.

De GKG, met inbegrip van het Team Bevolkingszorg, wordt steeds meer als een volwaardige crisispartner gezien. De professionaliseringslag van het Team Bevolkingszorg heeft hieraan nadrukkelijk bijgedragen. Maar bijvoorbeeld ook de ontwikkeling dat bevolkingszorg sinds medio 2014 vanaf "middelincident" wordt mee-gealarmeerd en daardoor de samenwerking tussen bevolkingszorg en de andere hulpdiensten steeds meer vanzelfsprekend is geworden. Het

Netwerkteam GKG telde in 2015 in totaal 9 medewerkers (7,65 fte) en een tweehoofdige directie ($\pm$ 0,2 fte).

Het aantal Alarmeringen voor het Team Bevolkingszorg (in het bijzonder de Ovd) bedroeg 95. Het gaat om allerlei soorten meldingen, variërend van "contact opnemen met..." tot GRIP 1. Ongeveer 2/3 van de meldingen was voor het team Oost Groningen en de rest voor het team West Groningen (incl. gemeente Groningen). In bijna de helft van de gevallen leidde dit tot een feitelijke inzet. In andere gevallen is na overleg, meestal met de Ovd, besloten dat de inzet van bevolkingszorg op dat moment niet nodig was.

Het Team Bevolkingszorg telde in 2015 33 regionale functies met plaats voor 291 functionarissen. In 2015 telde het team 276 medewerkers. Hiervan werden 260 door de gemeenten geleverd en 16 door de overige crisispartners. Daarnaast waren in 2015 bij gemeenten nog 271 lokale medewerkers die een (reguliere) rol kunnen vervullen bij een crisis (bode, receptionist, geo-medewerker e.d.)

Op 3 juli 2015 heeft het algemeen bestuur ingestemd met een tussenstap in de transitie van de GKG naar VRG. Deze tussenstap komt neer op het handhaven van de huidige zelfstandige positie van de GKG als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling VRG. Hierbij is gekozen voor VRG als gastorganisatie in plaats van de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Eind 2015 is de GKG verhuisd naar VRG.

Opleiden, trainen en oefenen

In 2015 is een vervolg gegeven aan het Opleiden, Trainen en Oefenen (hierna: OTO) van de functionarissen en teams binnen het in 2014 gestarte regionale team Bevolkingszorg. Hierbij zijn de leerpunten uit de systeemtest 2014 meegenomen. Daarbij is o.a. extra aandacht besteed aan de stafsectie en het team (crisis)communicatie. Eind 2014 is het project crisiscommunicatie afgerond en is de organisatie voor crisiscommunicatie volledig in beheer gekomen bij de GKG. Daarnaast is een bijdrage geleverd aan de gezamenlijke OTO activiteiten van VRG.

De deelname aan OTO activiteiten blijft een doorlopend punt van aandacht.

Het aantal OTO activiteiten binnen het team bevolkingszorg bedroeg 102. Hiervan waren 74 activiteiten alleen voor bevolkingszorg en 28 activiteiten betroffen de deelname aan multidisciplinaire activiteiten zoals GBT oefeningen en de CoPI oefenweek. Het deelnamepercentage aan OTO activiteiten team bevolkingszorg was 74%.

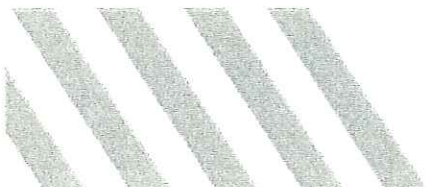
Planvorming

In april is het nieuwe plan van aanpak voor de Nafase/Herstelzorg in het Directieberaad vastgesteld, dit plan van aanpak bevat het geheel aan maatregelen na de operationele fase van een incident. Met de vaststelling van dit plan is de planvorming voor Bevolkingszorg volledig vernieuwd en in lijn gebracht met de visie-elementen en prestatie-eisen van Bevolkingszorg op Orde 2.0.

Binnen het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing is intensief meegewerkt aan de totstandkoming en actualisatie van de multidisciplinaire planvorming zoals de dertien rampbestrijdingsplannen, de zeven incidentbestrijdingsplannen (w.o. grootschalige uitval stroom, aardbevingen), het Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016-2019, het Regionaal Risicoprofiel en het Beleidsplan opleiden, trainen en oefenen 2016 – 2019 Veiligheidsregio Groningen.

Wat heeft de uitvoering gekost?

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten binnen het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing opgenomen:

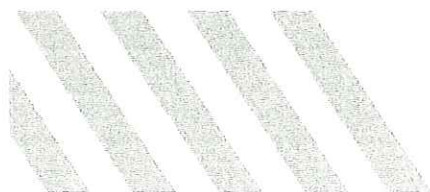

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	810	810	810	-
Lasten	967	967	877	90
Resultaat voor reserve mutaties	-157	-157	-67	90
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	157	157	157	-
Reserve mutaties	157	157	157	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	90	90

Het financiële resultaat van 90 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

CONCEPT

2.9 GHOR

Programma:	Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio
Portefeuillehouder:	R. Michels
Directeur:	M. ter Harmsel jan-okt/J. Rietveld nov-dec

Sinds 2014 valt de GHOR onder twee gemeenschappelijke regelingen. De bestuurlijke inbedding is belegd in VRG. De burgemeesters van de 23 Groninger gemeenten vormen het algemeen bestuur en zijn daarmee onze opdrachtgever.

De organisatorische inbedding is geregeld in de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg (hierna: PG&Z). De GHOR is een onderdeel van de GGD en valt daarmee organisatorisch onder PG&Z. In deze regeling fungeert de gemeente Groningen als centrumgemeente.

Om binding tussen beide gemeenschappelijke regelingen en de daarbij behorende werkvelden te behouden neemt de portefeuillehouder GHOR deel aan de vergadering van het dagelijks bestuur van PG&Z en het dagelijks bestuur van VRG.

Wat wilden we bereiken?

De GHOR wil:

- Effectieve en efficiënte coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
- Hoogwaardige advisering van andere overheden en organisaties binnen het taakveld.

Wat hebben we er voor gedaan?

Netwerkorganisatie

De GHOR is de verbindende schakel tussen veiligheid en zorg. Binding en samenhang zijn wat de GHOR betreft de leidende principes. Met de multidisciplinaire partners binnen VRG wordt de continuering en verdere uitwerking van samenwerking verder vormgegeven. Op het gebied van de zorg is de GHOR de verbindende schakel tussen de verschillende partners in de witte keten. Hierin ligt een belangrijke rol voor de GHOR weg gelegd: coördinatie, sturing en regie van de geneeskundige hulpverlening. In de vorm van convenanten zijn afspraken gemaakt met de acute zorgpartners alsook met de partners in de Verpleging en Verzorging-sector. Continuering en onderhoud van deze afspraken heeft in 2015 centraal gestaan.

Opleiden, trainen en oefenen

Opleiden, trainen en oefenen is in feite een continue proces. Gedurende het jaar vinden opleidingen, trainingen en oefeningen plaats, zowel op mono- als multidisciplinair gebied. Om bekwaam te blijven hebben de GHOR-functionarissen aan diverse trainingen en oefeningen deelgenomen, zowel mono- als multidisciplinair.

Het GHOR-bureau is bezig met een kwaliteitsslag om de GHOR-organisatie en haar functionarissen beter toe te rusten op hetgeen er van de GHOR verwacht wordt. Dit wordt gedaan aan de hand van de BOB-structuur. Eerst beeldvorming, daarna oordeelsvorming en vervolgens besluitvorming. De beeldvorming is opgepakt in de vorm van scholing aan de hand van het zogenaamde 13-stappenmodel. Dit is een model waarin alle benodigde stappen worden doorlopen om op basis van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden een juiste inschatting te maken van wat ons bedreigt, hoe erg dat is en welke middelen we moeten inzetten om de ramp of crisis te bestrijden.

Incidenten en evalueren

Het afgelopen jaar hebben zich (tot op heden) weinig GRIP situaties voorgedaan. De meeste GRIP situaties worden multidisciplinair geëvalueerd door de evaluatorenpool van VRG. Enkele GHOR medewerkers nemen deel aan deze evaluatorenpool en leveren hun bijdrage aan deze evaluaties. Binnen de GGD is het incident met Brocacef-naalden geëvalueerd. Ook hier heeft de GHOR een bijdrage geleverd.

Aardbevingen

Dit onderwerp staat hoog op de agenda binnen de regio. Op dit moment wordt het Incidentbestrijdingsplan Aardbevingen van VRG herzien. Ook zorginstellingen (verpleeg- en verzorgingstehuizen, verstandelijk gehandicaptensector en GGZ) zijn via het platform COBRA bezig met voorbereidingen op dit gebied. De NAM sluit zo nodig aan bij overleggen van het platform COBRA. De ziekenhuizen, de huisartsen, de GGD en de RAV worden hierover geïnformeerd. Ook is een netwerkbijeenkomst voor COBRA-bestuurders in het aardbevingen gebied georganiseerd. Ook de GGD wordt op verschillende manieren geconfronteerd met aardbevingen. Enerzijds omdat de GGD diverse locaties in het gebied heeft en de bedrijfscontinuïteit in gevaar kan komen. Anderzijds omdat de GGD als regionale gezondheidsdienst gemeenten en organisaties kan ondersteunen met haar kennis en kunde. Er is een GGD-werkgroep ingesteld die dit inzichtelijk maakt.

Project Sociale media en gezondheidsprocessen

Beeldvorming bij incidenten is in de praktijk vaak lastig. De sociale media leveren vaak een extra stroom aan informatie op bij incidenten. In 2014 is door de GHOR in samenwerking met adviesbureau VDMMP onderzocht op welke wijze deze informatie te gebruiken is om de acute en publieke hulpverlening beter te ondersteunen. Onder meer is stilgestaan bij de informatiepositie binnen de organisatie én het netwerk. Ook is een goede basis gelegd voor een operationele omgevingsanalyse. Een omgevingsanalyse die niet alleen relevant voor de GHOR is, maar ook voor haar partners in de crisisbeheersing. 2016 staat in het teken van verdere ontwikkeling en positionering hiervan binnen de crisisbeheersingsorganisatie. Een innovatieve ontwikkeling waar ook in de rest van Nederland vraag naar is.

Advisering bij evenementen

In de gehele regio vinden veel evenementen plaats. De GHOR adviseert gemeenten over de gezondheidkundige aspecten bij het verlenen van evenementenvergunningen. De kaders van deze gezondheidkundige aspecten zijn in het voorjaar van 2015 herzien en vastgelegd in de Leidraad Gezondheidkundige Advisering bij Publiekevenementen.

Op dit moment wordt onder regie van VRG gewerkt aan een multidisciplinaire evenementenkalender en aan een verbetering van multi advisering bij grote evenementen. De GHOR is samen met de multi partners vertegenwoordigd in een werkgroep.

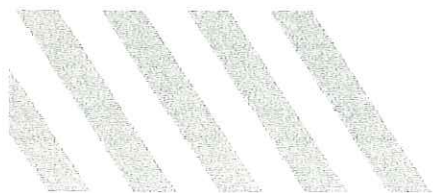
Na het monstertruck-incident te Haaksbergen is een toenemende belangstelling te constateren voor evenementenveiligheid. We zien dit terug in het aantal adviesaanvragen. Evenementenveiligheid vraagt vooral om afstemming met de andere hulpdiensten.

Wettelijke plannen

Binnen VRG zijn de wettelijke plannen "het regionaal risicoprofiel" en het "regionaal beleidsplan" herzien. Deze bevinden zich nu in het bestuurlijk besluitvormingsproces.

De actualisatie en herziening van rampbestrijdingsplannen is een doorlopend proces.

Noemenswaardige plannen zijn het incidentbestrijdingsplan Euroborg en het rampbestrijdingsplan Chemie Park Delfzijl. Het incidentbestrijdingsplan Euroborg is voortgekomen uit een aantal losse voorbereide scenario's. Gezien de risico's die een voetbalstadion met zich meebrengt tijdens voetbalwedstrijden is gekozen om de bestaande scenario's nogmaals tegen het licht te houden en te

verwerken in een voor de hulpdiensten herkenbaar format, zijnde het format van een incidentbestrijdingsplan.

Het rampbestrijdingsplan Chemie Park Delfzijl was een bestaand plan wat herzien is. Bijzonder aan dit plan is dat het niet 1 VR-plichtig bedrijf betreft, maar een cluster aan VR-bedrijven, waarbij ook de andere bedrijven op hetzelfde bedrijventerrein in het plan zijn opgenomen.

In Noord Nederlands verband is het plan Stroomuitval opgesteld. Dit is het eerste plan dat in Noord Nederland gezamenlijk is opgesteld. In de toekomst zullen meerdere plannen in dit verband opgesteld worden. Halverwege 2015 is het Protocol Maatschappelijke Incidenten geactualiseerd, met name in verband met wijzigingen in het zorgstelsel. Inhoudelijk is het protocol niet gewijzigd.

Wat heeft de uitvoering gekost?

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten binnen het programma GHOR opgenomen:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	1.770	1.770	1.770	-
Lasten	1.770	1.770	1.597	174
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	174	174
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	174	174

Het financiële resultaat van 174 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) is voorgeschreven dat in het jaarverslag wordt ingaan op de lokale heffingen. Het belangrijkste doel van VRG is de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding & crisisbeheersing. De GHOR en GK maken bestuurlijk gezien deel uit van VRG. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de GGD. De GK voert haar taken zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie.

In de gemeenschappelijke kosten zijn ook de kosten van de GHOR en GK opgenomen. De voor de uitvoering van de taken van VRG gemaakte kosten worden onder aftrek van rijksbijdragen toegerekend via een verdeelsleutel aan de afnemende gemeenten. De verdeelsleutel is een mix van inwonerbijdrage en een verdeelsleutel die samenhangt met het fictief aandeel brandweezorg in het gemeentefonds. De gemeenten zijn in 2015 zelf verantwoordelijk voor de huisvestingskosten, deze zijn niet meegenomen in deze jaarrekening. Naast genoemde kostenverrekening komen geen door het Veiligheidsbestuur, vast te stellen gebonden of vrij besteedbare lokale heffingen voor.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het BBV schrijft voor dat er in de jaarrekening een beoordeling geven wordt van het weerstandsvermogen die aangeeft hoe robuust de begroting is. Een robuuste begroting houdt, volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de begroting de organisatie dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit: de weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Een inventarisatie van de risico's.

In 2015 is met het algemeen bestuur de beleidsnota omtrent risicomangement en weerstandsvermogen vastgesteld. De nota heeft een meerjarig karakter en wordt tenminste eenmaal per vier jaar herzien. De bijlage met actuele risico's wordt periodiek geactualiseerd. Hierover wordt in de bestaande verantwoordingsstukken van de P&C-cyclus (jaarrekening, begroting) gerapporteerd. Wanneer een onderwerp tussentijds tot een hoog risico leidt voor de organisatie zal deze afzonderlijk aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

RG hanteert de volgende begrotingsdiscipline:

De exploitatie van VRG bestaat uit gemeenschappelijke taken, gefinancierd volgens de verdeelsleutel middelen cluster OOV in het gemeentefonds en een Brede Doeluitkering Rijksbijdrage (hierna: BDuR). Voor deze taken is egalisatie van niet-begrote baten en lasten via een algemene reserve toegestaan. Als de afwijkingen op gemeenschappelijke taken de grenzen van de algemene reserve te buiten gaan, worden deze ook met de deelnemende gemeenten verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nacalculatorische verrekeningen tot een minimum beperkt te houden. Binnen de exploitatie van de gemeenschappelijke taken wordt een "gesloten circuit" onderkend. Met gesloten circuit wordt bedoeld dat voor- en nadelen in de exploitatie van een bepaalde activiteit als gevolg van risico's en andere onzekerheden, afgedekt dienen te worden binnen de middelen, die voor deze activiteit beschikbaar zijn. Het volgende gesloten circuit worden onderkend

Omschrijving

Subsidie aardbevingsdeskundigheid

Reden gesloten circuit

Taken in opdracht van subsidiegever

Niet bestede subsidiegelden worden toegevoegd aan de post vooruit ontvangen middelen, waarvan de besteding gebonden is aan de voorwaarden van de subsidiegever.

Het weerstandsvermogen van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit (vrij beschikbare reserves)}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (uitkomst risico analyse)}}$$

Gezien het huidig economisch klimaat verwachten gemeenten in toenemende mate dat gemeenschappelijke regelingen risicobewust handelen en de gevolgen van financiële calamiteiten zoveel mogelijk zelf opvangen. Om die reden is een zekere buffer aan te raden. Het algemeen bestuur heeft deze buffer voor VRG vastgesteld op een ratio tussen de 1,0 en 1,4.

Beschikbare weerstandscapaciteit van VRG

In onderstaand overzicht staan de reserves waarover VRG ultimo 2015 beschikt. Daarin zijn de nog door het algemeen bestuur goed te keuren bestemmingsvoorstellen van 2015 zoals in de jaarrekening opgenomen reeds verwerkt, resulterende in het weerstandsvermogen:

Reserves	31-12-2014	Bestemming resultaat 2014	1-1-2015	Onttrekking 2015	31-12-2015	Bestemming resultaat 2015	1-1-2016	Weerstandsvermogen
Algemene reserves								
Veiligheidsregio	595	2.360	2.955	- 1.000	1.955	111	2.066	2.065
Gemeentelijke Kolom	-	157	157	-157	-	100	100	100
Totaal algemene reserves	595	2.517	3.112	- 1.157	1.955	211	2.166	2.166
Bestemmingsreserve								
Materieel VRG	2.011	-	2.011	- 371	2.011	-	2.011	-
BTW Gem. Kolom	-	129	129	-	129	-	129	-
Frictiekosten	101	461	562	-	191	-	191	-
Nieuw Beleid	-	-	-	-	-	386	386	-
BTW GHOR	-	-	-	-	-	210	210	-
Oefenen Gem. Kolom	17	-17	-	-	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserve	2.129	573	2.702	- 371	2.331	596	2.927	-
Totale reserves	2.724	3.090	5.814	- 1.528	4.285	807	5.092	2.165

Tot het weerstandsvermogen worden beide algemene reserves gerekend en de bestemmingsreserve BTW Gemeentelijke Kolom. De algemene reserve Veiligheidsregio is beschikbaar voor alle programma's om een tekort in de exploitatie op te vangen en ter dekking van de risico's.

De algemene reserve Gemeentelijke Kolom is expliciet benoemd om het beoogde tekort op de exploitatie in de begroting 2016 te compenseren. Dit is bestuurlijk vastgelegd in de begroting 2016.

Tot het weerstandsvermogen wordt niet gerekend:

- De bestemmingsreserve materieel VRG is (grotendeels) bestemd om de kapitaallasten op de toekomstige investeringen te kunnen dekken. Het gaat hierbij om activa die door het Rijk zijn

geschonken waarvoor vervanging voor eigen rekening komt. VRG stelt een meerjaren investeringsbegroting op, die inzicht geeft in toekomstige uitputting van deze reserve.

- De bestemmingsreserve frictiekosten is bestemd om de ontmantelingskosten van de voormalige regionale brandweer voor het jaar 2016 aan de gemeente Groningen te vergoeden.
- De bestemmingsreserve BTW Gemeentelijke Kolom is bestemd om de BTW lasten te dekken wanneer van de fiscus geen verrekening met het BTW-compensatiefonds mag plaatsvinden.
- De bestemmingsreserve BTW GHOR is bestemd om de btw lasten over de in 2016 te verwachten personeelskosten van de GHOR op te vangen.
- De bestemmingsreserve voor nieuwe beleidsontwikkelingen is bestemd om de door het bestuur geaccordeerde besluiten omtrent brandweezorg Eemshaven, huisvesting en opleidingskosten in 2016 te financieren.

Vanuit de resultaatsbestemming 2015 worden de volgende voorstellen gedaan:

Algemene reserve

- Aan de algemene reserve Veiligheidsregio 111 duizend euro toe te voegen uit het resultaat van het programma brandweezorg inclusief meldkamerfunctie (30 duizend euro) en het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (81 duizend euro).
- Aan de algemene reserve Gemeentelijke Kolom 100 duizend euro toe te voegen uit het resultaat van het programma Gemeentelijke Kolom (90 duizend euro) en uit het resultaat programma brandweer (10 duizend euro). Hiermee kan het begrotingstekort voor 2016 worden opgevangen.

Bestemmingsreserve

- Een reserve BTW GHOR te vormen voor een bedrag van 210 duizend euro vanuit het resultaat van het programma GHOR (174 duizend euro) en het programma brandweezorg inclusief meldkamerfunctie (36 duizend euro). Hiermee is de reserve afdoende om de btw lasten van de GHOR voor de inzet van personeel vanuit de GGD in 2016 te dekken.
- Een reserve nieuw beleid te vormen voor een bedrag van 386 duizend euro ten aanzien van de volgende geaccordeerde bestuursvoorstellen:
  - Adequate brandweezorgvoorziening in de Eemshaven middels een investering in brandveilig ondernemen, 175 duizend euro.
  - Formatie huisvesting van 1,5 fte, 60 duizend euro.
  - Invlechten opleidingskosten, 151 duizend euro.

Hiermee kunnen de kosten voor nieuw beleid in 2016 worden gedekt zonder uitzetting van de begroting. Deze reserve wordt gevormd uit het resterende resultaat van het programma brandweezorg inclusief meldkamerfunctie.

Toelichting op de risico's

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C cyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's die VRG onderkent met mogelijke financiële consequenties:

Risico's	Actueel vanaf	Bedrag (x € 1.000)	Kans
FLO-ontwikkelingen	2015	PM	Hoog
Paraatheid	2015	PM	Hoog
Arbeidshygiëne/ RI&E	2015	300	Hoog
Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten	2014	250	Hoog
Claims van derden	2014	300	Midden
Claims van eigen personeel	2014	150	Hoog
Versneld afschrijven materieel	2014	200	Hoog
BRZO subsidie	2015	200	Hoog
Overdracht MkNN naar LMO	2014	200	Hoog
Huisvestingstransities	2014	PM	Midden
Organisatorische wijzigingen	2014	PM	Midden
Totaal		1.650	

De risico's worden in bijlage V van de jaarrekening verder toegelicht.

Beoordeling toereikendheid weerstandsvormogen

De ratio weerstandsvormogen komt uit op 1,39 beschikbare weerstandscapaciteit (reserves: 2.294) gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit (risico's: 1.650). Hiermee valt de ratio binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 en 1,4. Waarbij de kanttekening te plaatsen is dat er een aantal risico's worden onderkent waarvan niet in te schatten is wat de kosten zullen zijn bij optreden.

Kengetallen	2014	Begroting 2015	2015
Netto schuldquote	17,0%	18,3%	17,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17,0%	18,3%	17,2%
Solvabiliteitsratio	59,2%	56,1%	53,7%
Structurele exploitatieruimte	5,1%	-0,4%	0,5%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De solvabiliteitsratio is in 2015 gedaald ten opzichte van 2014 met 5,5% als gevolg van het bestuursbesluit op 16 oktober 2015 om vanuit het financiële resultaat 2014 1 miljoen euro terug te laten vloeien richting de gemeenten.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De gebouwen waarin VRG is gehuisvest zijn in eigendom van de gemeenten. De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van deze gebouwen ligt bij deze gemeenten. Alleen de BTW-lasten op de onderhoudskosten worden door VRG aan de gemeenten vergoed.

VRG is wel verantwoordelijk voor het onderhouden van het van de in 2014 van gemeenten overgenomen materieel. Het onderhoud van dit materieel vindt plaats conform de

onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel waaraan veelal een aanbestedingstraject gekoppeld is wordt voortvarend opgepakt.

3.4 Financiering

Het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling is vanaf 1 januari 2014 van toepassing. Hierin is bepaald dat VRG haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen. Daarnaast regelt het statuut dat wanneer de eigen financieringsmiddelen ontoereikend zijn, voor investeringen aanvullende financiering kan worden aangetrokken. Het statuut is 6 december 2013 vastgesteld door het algemeen bestuur. Eind 2015 stonden er twee leningen in de boeken voor een totaalbedrag van 5 miljoen euro. Deze zijn in 2014 aangetrokken om een deel van de overgenomen activa van de gemeenten te financieren.

Liquiditeitspositie

In 2015 zijn er geen kortlopende financiële middelen aan getrokken. Door een adequaat treasurybeleid worden de financiële middelen optimaal ingezet.

Kasgeldlimiet

Op grond van de wet financiering decentrale overheden (hierna: wet Fido) dient de begroting en de jaarverantwoording inzicht te verschaffen in de kasgeldlimiet over het afgelopen jaar en de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. Bij de berekening is de primaire (programma-)begroting van het betreffende jaar uitgangspunt. De kasgeldlimiet beperkt de omvang van vlottende schulden ten opzichte van de begroting en de vlottende middelen.

Kasgeldlimiet 2015				Bedrag (*€1.000)
Begrotingstotaal	41.533			
Voorgeschreven percentage	8,20%			
Kasgeldlimiet	3.406			
Overzicht kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gem. netto vlottende schuld	-2.579	-2.487	-3.107	-1.553
Kasgeldlimiet	3.406	3.406	3.406	3.406
Ruimte onder kasgeldlimiet	5.985	5.893	6.513	4.959

Netto vlottende schuld

Door een verdere implementatie van het softwarepakket Proquro is er een efficiëntere facturenstroom opgang gekomen, waardoor de inkomende facturen sneller afgehandeld worden. Overeenkomstig de liquiditeitsplanning komen de vlottende middelen binnen. Halverwege de eerste maand van elk kwartaal wordt de gemeentelijke bijdrage gefactureerd.

Met de huisbankier, BNG bank, is er een krediet- en depotarrangement vastgelegd van 3,3 miljoen euro voor de kortlopende negatieve saldi in rekening-courant. Zoals verder uit het bovenstaande overzicht blijkt, blijven we ruim onder de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Renterisico norm				(Bedrag *1.000)
Jaar	2016	2017	2018	2019
Begrotingstotaal	44.855	45.370	46.146	46.436
Voorgeschreven percentage	20%	20%	20%	20%
Risico norm	8.971	9.074	9.229	9.287
Rente herzieningen	5	5	5	5
Aflossingen	0	0	0	2.500
Rente risico	5	5	5	2.505
Renterisico norm	8.971	9.074	9.229	9.287
Rente risico	5	5	5	2.505
Ruimte onder de renterisico norm	8.966	9.069	9.224	6.782

Opm.: de leningen en aflossingen van in 2016 af te sluiten geldleningen t.b.v. financiering kazernes zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering ruim binnen de renterisiconorm blijft.

3.5 Bedrijfsvoering

Binnen die diensten Bedrijfsvoering en DPOO worden alle ondersteunende taken verricht waaronder financiën, personeelszaken, facilitaire zaken en informatiemanagement en inkoop.

In 2015 is de aandacht vooral gericht geweest op:

- Bedrijfsvoeringprocessen verder stroomlijnen.
- Efficiënter inkoopproces met als doel de betaaltermijnen te bekorten.
- Voorbereiding getroffen op een grote organisatie evaluatie.
- Digitalisering van processen en zaakgericht werken.
- Informatieveiligheid verbeteren.
- Eerste grote aanbestedingstrajecten succesvol afgerond.
- Het inrichten van contractbeheer en contractmanagement.
- De discussie over de richting waarin de technische dienst zich naar de toekomst moet ontwikkelen.
- De voorbereiding op de besluitvorming omtrent de overname van de huisvesting
- Doorontwikkeling PPMO.
- Digitalisering P-processen.
- Arbobeleid.

3.6 Rechtmatigheid

Uit oogpunt van rechtmatigheid zijn per 1 januari 2014 een financiële- en een controleverordening (ex. Artikel 212 en 213 van de Gemeentewet) van toepassing, deze zijn vastgesteld in de vergadering van 6 december 2013 van het algemeen bestuur.

3.7 Grondbeleid

In 2015 heeft VRG geen grond aangekocht en was geen eigenaar van panden (kazernes) of de grond waarop deze gevestigd is.

3.8 Verbonden partijen

In 2015 heeft VRG via de "Samenwerkingsovereenkomst MkNN" een belang in de Stichting Beheer Openbare Voorziening Meldkamer Noord-Nederland, gevestigd te Drachten.

De Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, het beheren en verhuren van een register goed ten behoeve van de MkNN. Vanaf 2011 is gestart met de activiteiten van de stichting. De stichting is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen. Het eigen vermogen einde boekjaar 2015 en het resultaat over het boekjaar 2015 zijn derhalve nihil.

CONCEPT

